

(M. Ž.)
Filosofie německé renesance

I. Kořeny německého myšlení v 16. století: Jan Tauler a novoplatonismus
albertovské dominikánské školy

(K dispozici bude český překlad vybraných kázání spolu s mhd. originálem a některým moderním německým, příp. francouzským překladem. K zapůjčení budou též některé níže uvedené studie.)

Texty ve středohornoněmčině (mhd.):

- **F. Vetter**, *Die Predigten Taulers*. (Deutsche Texte des Mittelalters, Band XI), Berlín 1910 (mittelhochdeutsch, avšak nikoli kritická edice – ta dosud neexistuje).
- **A. L. Corin**, *Sermons de J. Tauler et autres écrits mystiques. I. Le Codex Vindobodensis 2744, II. Le Codex Vindobonensis 2739*, Liège-Paříž 1924 (I), 1929 (II).
- **J. Quint**, *Textbuch zur Mystik des Mittelalters*, Halle/Saale 1952 (v podstatě Vetterova edice vybraných pěti kázání opatřených zčásti jakýms takýms kritickým aparátem).

Překlady:

- **É. Hugueny, G. Théry, A. L. Corin**, *Sermons de Tauler*, 3 sv., Paříž 1927, 1930, 1935 (francouzský překlad Corinovy edice); nové vyd. pod názvem *Jean Tauler. Sermons. Édition intégrale*, Paříž 1991 (neobsahuje vysvětlující poznámky, zato je doprovázeno novou studií „Eckhart a Tauler“).
- Johannes Tauler, *Predigten*, 2 sv., přel. **G. Hofmann**, 3. vyd. Einsiedeln 1987.
- **L. Gnädinger**, *Johannes Tauler. Gotteserfahrung und Weg in die Welt*, Olten-Freiburg i. Br. 1983.
- **H. Kunisch**, *Ein Textbuch aus der altdeutschen Mystik. Eckhart, Tauler, Seuse*, Hamburk 1958.
- **W. Zeller**, *Heinrich Seuse, Johannes Tauler. Mystische Schriften*, 2. vyd. Mnichov 1993.
- Johannes Tauler, *Predigten*, 2 sv., přel. **W. Lehmann**, Jena 1913.
- **W. Szymona**, *Jan Tauler, Kazania*, Poznaň 1985 (kompletní polský překlad).
- **André Pinet**, *15 dní s Janem Taulerem*, Cesta, Brno 1998 (kratší tematický výběr z kázání).

Důležitější studie

- **L. Sturlese**, „Tauler im Kontext. Die philosophischen Voraussetzungen des ‚Seelengrundes‘ in der Lehre des deutschen Neuplatonikers Berthold von Moosburg“, in: *Beiträge zur Geschichte der Deutschen Sprache und Literatur* 109 (1987), str. 390–426.
- **týž**, „Homo divinus. Der Prokloskommentar Bertholds von Moosburg“, in: *Abendländische Mystik im Mittelalter*, Symposium Kloster Engelberg 1984, vyd. K. Ruh, Stuttgart 1986,

- **týž**, *Die deutsche Philosophie im Mittelalter. Von Bonifatius bis zu Albert dem Grossen*, München 1993 (závěrem obsáhla expozice Albertova filosofického postoje).
- **D. M. Schlüter**, O.P., „Philosophische Grundlagen der Lehren Johannes Tauler“, in: *Johannes Tauler. Ein deutscher Mystiker*, Gedenkschr. z. 600. Todestag, ed. E. Filthaut, O.P., Essen 1961, str. 122–177.
- **E. H. Wéber**, O.P., „Jean Tauler et Maître Eckhart“, in: Jean Tauler, *Sermons. Édition intégrale*, překl. E. Hugueny, G. Théry, A. L. Corin, Cerf, Paris 1991, str. 673–702.
- **G. Müller**, „Scholastikerzitate bei Tauler“, *Deutsche Vierteljahrsschrift f. Literaturwissenschaft und Geistesgeschichte*, 1 (1923), str. 400–418.
- **A. de Libera**, „On Some Philosophical Aspects of Master Eckhart's Theology“, in: *Freiburger Zeitschr. f. Phil. und. Theol.* 45 (1993), str. 151–168.
- **týž**, „Philosophie et théologie chez Albert le Grand et dans l'école dominicaine allemande“, in: *Die Kölner Universität im Mittelalter. Geistige Wurzeln und soziale Wirklichkeit*, ed. A. Zimmermann, Berlin 1989, str. 49nn.
- **A. Walz**, O. P., „Grund und Gemüt bei Tauler“, *Angelicum* (1963), str. 328–369.

Kontext:

- **J. Sokol** (vyd.), *Mistr Eckhart a středověká mystika*, Praha 2000².
- **A. de Libera**, *Středověká filosofie*, Praha 2001, (Albert: str. 392–399; Dietrich z Freibergu a Eckhart: str. 420–423, Tauler toliko letmo zmíněn).
- **M. Grabmann**, „Der Einfluss Alberts des Grossen auf das mittelalterliche Geistesleben. Das deutsche Element in der mittelalterlichen Scholastik und Mystik“, in: *Mittelalterliches Geistesleben. Abhandlungen ur Geschichte der Scholastik und Mystik*, sv. II, Hildesheim/Zürich/New York 1984 (1936¹).
- **týž**, „Die Proklosübersetzungen des Wilhelm von Moerbeke und ihre Verwertung in der lateinischen Literatur des Mittelalters“, in: *týž, Mittelalterliches Geistesleben*, sv. 2, Hildesheim/Zürich/New York 1984 (1936¹), str. 413–424.
- **G. Maria Gieraths**, O. P., *Reichtum des Lebens. Die deutsche Dominikanermystik des 14. Jahrhundert*, Düsseldorf 1956 (všeobecný přehled a přeložené texty).
- *Hauptwerke der Philosophie. Mittelalter*, ed. **K. Flasch**, Reclam, Stuttgart 1998 (Albert, Tomáš, Eckhart, Siger).
- **K. Flasch**, *Das philosophische Denken im Mittelalter*, Stuttgart 2000 (druhé, rozšíř. vyd.).
- *Das Licht der Vernunft. Die Anfänge der Aufklärung im Mittelalter*, ed. **K. Flasch a U. R. Jeck**, München 1997.
- **H. Rahner**, „Die Gottesgeburt. Die Lehre der Kirchenväter von der Geburt Christi im Herzen des Gläubigen“, *Zeitschrift f. kath. Theologie* 59 (1935), str. 333–418.
- **H. Wilms**, „Das Seelenfünklein in der deutschen Mystik“, *Zeitschr. f. Aszese u. Mystik* 12/1937.
- Heinrich Seuse, *Das Buch der Wahrheit*, ed. **L. Sturlese a R. Blumrich** (mhd.-nhd.), Hamburg 1993 (Sturleseho předmluva!).

